

Sertifikatholdere PEFC:

Viken Skog	e-post@viken.skog.no
Glommen Mjøsen Skog	post@glommen-mjosen.no
AT Skog	atpost@atskog.no
Allskog	firmapost@allskog.no
Sekretariatet for PEFC	mail@pefc.no
Norges Skogeierforbund	post@skog.no
Norskog	firmapost@norskog.no
Skogeierlagsledere	

PEFC – revisjon av skogstandarden. Høringsuttalelse fra Eiker Skogeierlag.

Vi viser til høringsforslaget til revidert skogstandard 2022 og til orienteringsbrev fra Viken skog.

Vi har gjennomgått forslaget, blant annet i forhold til gjeldende PEFC. Våre viktigste synspunkter er beskrevet i dette brevet. Vi har valgt å konsentrere kommentarene om noen temaer.

Generelt.

Vi har flg synspunkter til helheten i forslaget og til prosessen:

- Nesten alle kravpunktene har en større eller mindre skjerping av krav til skogbruket. Eksempel på dette er at alle endrede arealangivelser og årsangivelser er endret i skogbrukets disfavør.
- Nesten alle kravpunktene har utvidede detaljerte presiseringer, retningslinjer og innskrenkende beskrivelser av hvordan skogbruket skal drive hogst og skjøtsel. At gjeldende PEFC er på 23 sider og forslag til revidert PEFC er på 38 sider er et bilde på økte krav og redusert handlingsrom.
- Viken skriver at det i forkant av forhandlingene kom krav som ville medført betydelig større restriksjoner for skogbruket enn det omforente forslaget. Det framgår ikke at skogbruket la inn krav på forhånd som kunne forhandles ned.
- Viken viser til skogeierforbundets representant i den sentrale gruppa. Representanten understreker at miljø- og fritidsorganisasjonene ikke stiller seg bak ny skogstandard uten å få gjennomslag for noe av det de mener er viktig. Spørsmålet blir da: Hva har skogbruket fått gjennomslag for av det de mener er viktig i forhold til gjeldende PEFC. Vi kan ikke finne noe.

Vi kan ikke finne et eneste punkt eller setning hvor PEFC er endret til skogbrukets fordel, herunder langsiktig produksjon, økonomi eller CO₂ fangst.

Naturtyper.

I rapport «Naturtypekart etter NiN for området omkring Veia (Nedre Eiker og Øvre Eiker, Buskerud)» fra UiO – Naturhistorisk museum (NHM) fra 2021 beskrives et naturtypekart etter NiN-metodikk, som

er utarbeidet for et 2x2 km stort område omkring Veia i Eiker, for kartleggingsenheter etter NiN versjon 2.2 tilpasset målestokk 1:5000 (kartlag KE). Hensikten er å etablere et referansekartgrunnlag for evaluering av «Miljøregistreringer i skog» (MiS). Dette referansekartet er sammelignet med kartlegging nylig utført i samme område for Miljødirektoratet, etter «Miljødirektoratets instruks», som består av to kartlag – ett for «Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks» (NMI), og ett med K5-NiN kartleggingsenheter i målestokk 1:5 000.

Siden Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks (NMI) pr nå ikke er implementert i lover/forskrifter som regulerer skogbruksaktiviteter eller næringens skogstandarder, er det av stor interesse å se på graden av samsvar mellom referansekartet (KE) og de to kartene fra Miljødirektoratet, dvs. om de i rimelig grad overlapper og om de fanger opp NiN-elementene iht. Artsdatabankens veileder for kartlegging.

Resultatene i NHMs rapport er presentert både som kart, beskrivende tekster, og tabeller. En klar hovedkonklusjon er at det er *svært store avvik og mangler på overlapp* mellom referansekartet og Miljødirektoratets tilsvarende kart. Dette burde definitivt ikke være tilfelle når Artsdatabankens NiN-veileder ligger til grunn for klassifiseringen av grunntypene. Avvikene er så store at de går langt utover det som kan forklares ut fra de faktorene som rapporten diskuterer som relevante usikkerheter.

Dette gjør at det dessverre overhodet ikke kan festes lit til dataene i de kartlegginger Miljødirektoratet har utført. De feilaktige dataene vil naturligvis kunne ha store negative konsekvenser for skogbruket - når kartene fra Miljødirektoratet legges til grunn for skogbrukstiltak iht lover og forskrifter, og eventuelt som grunnlag for forbedring av MiS-kartlegging.

Gjennom disse kontrollundersøkelsene på Eiker er det altså tydelig vist at Miljødirektoratets metodikk for registrering av naturtyper etter 2018 (registrering etter Miljødirektoratets instruks) ikke er i samsvar med Stortingets vilje med å legge NiN til grunn slik systemet er tiltenkt brukt. Den gir åpenbart direkte uriktige resultater. Forslaget viser til Mdirs instruks i kravpunktene 3, 4, 13, 22, og 23.

Registreringer etter annen metodikk enn tiltenkt bruk av NiN 2-systemet iht Stortingets vilje kan ikke godtas av skogbruket gjennom PEFC skogstandard, eller som grunnlag for krav om spesielle undersøkelser om miljøverdier.

Henvisingene til Miljødirektoratets instruks vedr. naturtyper må utgå.

Når det gjelder DN-håndbok 13 så skal denne ikke benyttes når det er foretatt nyere, reelle NiN 2-registreringer i et område, slik det vil være tilfelle for «Veia»-området i Eiker iht. NHMs rapport, og for andre områder som har utført NiN 2-registreringer.

Miljøinformasjon.

Miljøinformasjon finnes i mange forskjellige databaser. Skogeier skal være kjent med miljøforholdene på egen eiendom. Allmenheten har også slik interesse. At informasjonen er spredt på mange forskjellige offentlige og private databaser er krevende for de fleste. For eksempel står det i kravpunktene 25 og 26: «Før hogst skal skogeier sjekke med alle relevante kilder».

Dette betinger at enhver skogeier på en enkel og forståelig måte:

1. Har direkte tilgang til alle typer gjeldende data om miljøforhold på egen eiendom.

2. At alle data er lett tilgjengelig ved at alle data kan søkes i en og samme database.
3. At skogeier er kjent med hvor data som må hensyntas finnes.

Disse forutsetningene er ikke tilfredsstillende i dag.

Stortinget har vedtatt at alle data skal samles. Det skal skje i Artsdatabankens digitale innsynsløsning, og ikke spredt på en rekke ulike og uoversiktlige kilder. Det er behov for å gjennomføre dette slik at det kan være henvisningen i blant annet framtidig PEFC.

Når det henvises til «Narin» er jo dette heller ikke en offentlig eid database, men tilhører et privat firma (som i prinsippet kan være borte i morgen). Det er helt uakseptabelt som offentlig kilde, og ikke underlagt Artsdatabanken, slik Stortingets uttrykker.

Kravpunkt 11: Hogst

Punktet beskriver i hovedsak «... variert bruk av hogstformer og foryngelsesmetoder som balanserer». Det er fokus på lukket hogst - selv om flatehogst og planting er den desidert mest vanlige metoden. I forslaget står: «I grandominert skog skal lukket hogst brukes der forholdene økonomisk og biologisk ligger til rette for det». I gjeldende PEFC står det «Grandominert skog forynges imidlertid normalt med flatehogst og planting, da dette vanligvis vil gi best økonomi og høyest skogproduksjon.» Dette er altså tatt ut. Det oppleves som et skjerpet krav framover mot evt endring av hogstform.

Et skifte i hogstform betinger i tilfelle økonomisk (offentlig) støtte. Det må i så fall kobles sammen med slike krav i PEFC.

Deler av skogstandarden har regler som forårsaker at vi fremelsker et klimafiendtlig skogbruk. Vi skal ivareta livsmiljøer for mange rødlistarter som er knyttet til død ved. Nøkkelbiotoper med liggende og stående død ved registreres og avsettes i dag både i hkl. 4 og hkl. 5.

Bestandsskogbruket er dominerende. I Braastad's produksjonstabeller vil 0,4% av trærne i et bestand dø årlig. En fersk Nibio rapport: «Tilstand og utvikling i skog 2002 – 2017 for noen utvalgte miljøegenskaper» viser en jevn økning av død ved på nasjonalt nivå. På produktivt skogareal har mengden død ved økt fra 8,0 m³/ha i 1996 til 11,4 m³/ha i 2017.

En slik stor økning medfører generelt mange tørre trær, noe som skulle være positivt for rødlisteartene som er knyttet til slikt virke. Samtidig er tørt virke største bekymring fra skogeiersida for at skogen kan bli båndlagt. Resultatet er økning av tidlig hogst som fjerner både friskt og dødt virke, samtidig som skogens potensiale i klimasammenheng ikke nyttes.

Bestemmelsene om død ved må endres slik at skogen kan nyttes optimalt i klimasammenheng.

Kravpunkt 13: Livsløpstrær og døde trær.

Gjeldende PEFC: «Livsløpstrærne velges primært blant de eldste trærne».

Forslag til revidert PEFC: «Livsløpstrærne velges blant de eldste trærne»

Prioritering og valg av livsløpstrær er detaljert spesifisert i forslaget.

Gjeldende PEFC: «Stående døde lauvtrær, grov død furu, naturlige hogststubber av alle treslag og liggende døde trær (læger) eldre enn 5 år skal som regel spares ved hogst.»

Forslag til revidert PEFC: «Stående og liggende død ved av lauvtrær og furu som har vært døde i mer enn ett år, og gran som har vært død i mer enn 5 år, skal spares.»

Forskjellen i disse setningene er eksempler på skjerpingen av skogbrukets betingelser og innskrenkingen av handlingsrommet. Å rydde opp innen ett år vil i mange tilfeller ikke la seg gjøre i praksis. Begrensningen vil igjen føre til flere nøkkelbiotoper, dvs større arealer tas ut av produksjon.

Kravpunkt 23. Biologisk viktige områder.

«Biologisk viktige områder skal settes av urørt eller forvaltes på en måte som opprettholder, eller som forbedrer, forholdene for det biologiske mangfoldet. Eventuelle skjøtselstiltak for å utvikle eller bevare verdiene i de biologisk viktige områdene skal godkjennes av person med relevant skogbiologisk kompetanse og dokumenteres.»

Det skal settes av 5% av arealet til BVO. Tidligere vernet skog inngår. Skogeier kan i tillegg velge blant bestemte skogtyper.

Slik ordning vil begrense produksjon og økonomi i forskjellig grad. Mange eiendommer vil få tilnærmet varig vern av opp mot 5% av arealet bare på grunn av dette punktet alene.

Denne ordningen gir tilnærmet varig vern av betydelige arealer uten noen form for erstatning. Det er fullstendig uakseptabelt for skogbruket. Kravpunkt 23 må utgå.

Kravpunkt 24. Hensyn til rovfugler og ugler.

Det avsettes et hensynsområde og en buffersone. Rundt hekkeplass for hønsehauk settes igjen hensynsområde på 80 m uten hogst. Alternativt kan det velges lukket hogst i avstand 40 – 100 m. Hensyn skal tas i 10 år etter siste hekking.

Ved 50 m hensynssone, som i dag, tas 8 da ut av produksjon. Ved 80 m hensynssone tas 20 da ut av produksjon.

Fravær av hekking skal dokumenteres. For å frigjøre hekkeplassen må fravær dokumenteres i 10 år. I gjeldende standard 5 år.

Konklusjon: I forslaget tas større areal ut av produksjon, og forslaget gjør det mer krevende å frigjøre en hekkeplass når fuglen har sluttet å bruke den.

Økonomisk kompensasjoner/erstatning.

Betydelige skjerpede krav til skogbruket for å utvikle naturmangfoldet har som konsekvens for skogeier reduksjon i produksjon og økonomi, tilsvarende også skjøtsel som kan medvirke til økt bidrag fra skogbruket i klimakampen. For å lykkes med større grep i forhold til naturmangfold og klima, må tiltakene/begrensningene kompenseres tilsvarende det økonomisk tap. PEFC inkluderer ikke økonomi. Dette er avgjørende for at gode tiltak ikke kan gjennomføres. Land innenfor EU er i ferd med å utvikle slike ordninger.

Det er helt nødvendig å koble økonomisk kompensasjon/erstatning til gode tiltak som styrker naturmangfold og klima.

HOVEDPUNKTER I UTTALELSEN:

1. Høringsforslaget er fullstendig ensidig og gir som helhet meget betydelig skjerping av skogbrukets betingelser mht produksjon, økonomi og klimabidrag.
2. Kravpunkt 23: Biologisk viktige områder, er helt uakseptabel for skogbruket. Det må utgå.
3. Henvisningene til «Miljødirektoratets instruks» må utgå.
4. Partene - evt andre tilkoblede organisasjoner - intensiverer arbeidet med å utvikle økonomiske ordninger som kompenserer for skogbrukets økonomiske tap mht ivaretagelse av naturmangfold og mht økt bidrag fra skogbruket i klimakampen.

Hokksund, den 25.5.2022

Eiker Skogeierlag

Kristoffer Røren

Leder

Knut Sønju

Leder gruppe skogbruk/miljø